

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 3

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În dimineața lui 23 aprilie, Bacovia a fost de părere să facem o plimbare spre Gherăești. Auzisem că sunt crânguri tinere, zăvoaie minunate în această parte din lunca Bistriței.

Șoseaua era mărginită de cireși cu fructele amare. Până în 1936, când a devenit parc public, la Gherăești era un colț primitiv de natură, cu vegetație foarte bogată.

Cireșii erau înfloriți și răspândeau o mireasmă amăruie, asemeni crizantemelor toamna. Cerul era senin. Păsările cântau gureșe prin ramuri și, prin iarbă, zburdau găze de tot felul. Mergeam apropiați, voioși că putem respira primăvara de pretutindeni. Am intrat într-o zonă de arbuști înfloriți, apoi direct pe malurile foarte largi, ascunse de copacii deși, cu frunze destul de crude. Păreau din smalt fragil, pe care soarele răsfrângea aurul luminii pale. Bistrița tot nu se zărea. Eram abia în codrii din preajma ei. Pășeam prin iarba fragedă, plină de toporași. Îmi culesei un buchet, în timp ce Bacovia se așeză pe o buturugă asemeni unui scăunel [...]. Cîrîpîtul păsărilor era o cascadă de triluri. Am stat și eu pe alt ciot de arbore retezat și ascultăram tăcuți simfonia primăverii.

Am respirat cu nesaț prospețimea pajii înverzite, apoi am continuat drumul până am dat de malurile ondulate ale Bistriței. Deodată se iviră plute imense, conduse de țapinari* la vale. Cântau un cântec ce se stingea în largul apelor într-un vag ecou. De pe malul celălalt se auzea o doină din fluier și zărirăm ciobani cu oile. Unul ducea pe brațe un miel alb, pătat cu negru pe urechi și pe spate. Aici apa nu era prea lată. Nu trecu mult și se auzi un buciom îndepărtat dintr-un fund de pădure. Clipocitul apei se făcu simțit ca un pianissimo*.

Îmi adusei aminte versurile: *Și vine, ca-n vreme de demult, / Din margini, un buciom de-alarmă...**

— Acesta nu mai e de alarmă, interveni poetul. Vestește ciobanilor venirea primăverii. Pe aici m-a prins într-o zi o furtună cumplită. Eram în clasa a IV-a*. Plecasem într-o după-amiază de acasă. Voiam să mă plimb pe malurile acestea liniștite, să ascult șoaptele valurilor și cântecul plutașilor. Deodată, s-a înnorat. Până să-mi dau seama, să-mi caut un adăpost, s-a pornit o rupere de nori cum nu mai văzusem niciodată. Am avut vreme să intru într-o scorbura de copac. Nu-l mai văd, l-au tăiat. Tuna, trăsnea, fulgera cu mii de artificii. Mă mir că nu a trăsniț copacul în care mă aflam. A fost teribil, teribil. Când a stat ploaia se înserase și uitasem drumul. Rătăceam așa fără să știu unde. Întâlnii un cioban. Mă văzu ud și și plin de noroi. Trecusem printr-o mare emoție. Se uită la mine mirat. „Încotro?”. Îi spusei că am rătăcit drumul. Mă văzu elev. Se miră că am venit prin aceste părți, dar mă scoase la drumul cu cireși. Acasă, după ce mi-am revenit din spaimă, am început primele versuri din poezia *Furtună*. Mi-am adus aminte că aveam pe a doua zi niște versuri de tradus la limba latină și am lăsat poezia la o parte. După o altă furtună, în altă parte a Bistriței, am reluat-o și așa s-a născut acea poemă a spaimii încercate prin codrii Bacăului. Dar aici a fost grozav. Părea că se lăsase cerul pe lume cu toate spaimile lui.

Eram înfiorată. Mi-a spus poezia în timp ce eu urmăream curgerea apei involburate cu clipocitul ei înfundat. Scoase un camețel, notă ceva și câteva note pe două linii de portativ. Părea că se ferește, să nu-l vad. M-am și făcut că n-am observat nimic. Pe drum, la întoarcere, prin zăvoi, îmi fredonă un cântec.

— L-am prins din clipocitul apei... acest cântec subțire și cam vag... nu-i așa?

Agatha Grigorescu-Bacovia, *Bacovia. Poezie sau destin*

*țapinar – muncitor care manevrează buștenii folosind o unealtă specifică, numită țapină

*pianissimo – foarte încet

*Versurile aparțin poeziei *Toamnă* de George Bacovia.

*Clasa a IV-a corespunde, în perioada antebelică, clasei a XII-a din prezent.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *de tot felul*. **6 puncte**
2. Menționează numele râului pe malul căruia se plimbă cei doi tineri, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează florile al căror miros este asociat de autoare cu cel al cireșilor înfloriți, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Bacovia se oprește din scrierea poeziei *Furtună*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a autoarei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă experiențele de viață influențează sau nu procesul de creație, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Bacovia. Poezie sau destin* de Agatha Grigorescu-Bacovia, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul de mai jos.

Părintele crezu că a isprăvit cu bine tot și se simțea mulțumit; i se păru chiar că nimic nu se întâmplase în viața lui tihnită. Dar când ieși mai întâi pe uliță, i se păru ciudat că ochii trecătorilor se ațin după dânsul. Nici când până acum oamenii nu se opriseră în drum să privească după el. Teleguțenii* vedeau ceea ce el nu vedea: popa Man îmbătrânise tare. Părea că-i ceva frânt în el; umbla aplecat de spate, ca și când ar duce o povară grea.

Când crezu că își poate începe viața lui obișnuită, popa Man simți o mare neîndemânare, o stângăcie ce-l umplu de teamă. Nu cuteza însă să cerceteze de unde-i izvorăște acea neîndemânare. Ca într-o nețărmită depărtare simțea răspunsul, deși nu cerceta.

Ion Agârbiceanu, *Popa Man*

*teleguțean – locuitor din Teleguța

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.